

Organizatorzy:

Patronat honorowy:

Dziecko z dysleksją rozwojową – „instrukcja obsługi”

Maciej Krzywda-Pogorzelski | EiSystem | Maj 2018

Partnerzy edukacyjni:

Partnerzy merytoryczni:

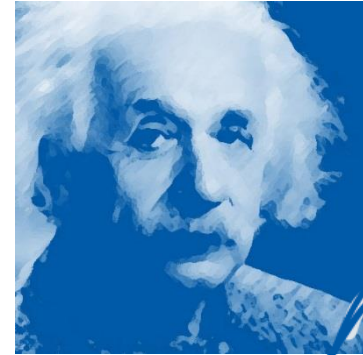

Patronat medialny:

Plan prezentacji

- Kim są dyslektycy – szybkie przypomnienie
- Lekcje z dyslektykiem – kilka propozycji
- Studium przypadku – dyslektycy „łapią lwa”

Instrukcja – ale do czego?

- Instrukcje do samych narzędzi diagnostycznych i terapeutycznych
- Instrukcje do metod diagnostycznych i terapeutycznych
- Instrukcje (poradniki metodyczne) do prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych lub terapeutycznych

Wszystkie te instrukcje skoncentrowane są na narzędziach lub procesach. Dzisiaj spróbujemy skoncentrować się na samych dzieciach.

Co wiemy o dysleksji rozwojowej?

- Wciąż nie wiemy jakie są przyczyny dysleksji (genetyczne? okołoporodowe?)
- Jesteśmy blisko uchwycenia neurologicznego podłoża dysleksji
- Problem leży w dosyć podstawowych funkcjach poznawczych (wzrokowych, językowych)
- Prawdopodobnie wynikają z braku różnicowania i właściwego porządkowania sekwencji bodźców (np. kolejność, rodzaj, kierunek bodźca)

Co wiemy o dyslektykach?

- Sama definicja dysleksji zakłada, że są normalnie rozwinięci intelektualnie
- Ich dysfunkcja nie wynika też z fizjologicznych wad wzroku lub słuchu ani przewodzenia bodźców
- W zależności od szerokości definicji objawy dysleksji ma 5-15% dzieci (a więc średnio kilkoro dzieci w klasie)
- Dysleksji towarzyszy zwykle ponadprzeciętny rozwój innych umiejętności

Dyslektykiem jest się całe życie,

...ale da się z tym żyć

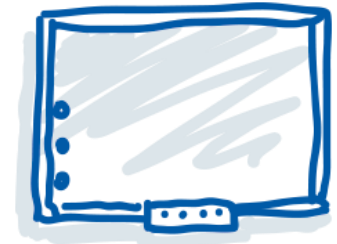
Co potrafią dyslektycy?

Zdjęcia: Wikimedia

- Ich wyobraźnia nie jest ograniczana językiem
- Są wrażliwi na otoczenie
- Mają intuicję i bywają odkrywcy
- Wykorzystują wszystkie zmysły

Wiele wybitnych postaci było i jest dyslektykami

Dyslektyk w szkole

- Chodzi do szkoły jak inne dzieci
- Odrabia zadania domowe jak wszyscy
- Ma z tym dużo problemów więc w szkole i w domu pracuje ciężiej i dłużej

a jeżeli został zdiagnozowany to dodatkowo:

- Chodzi na zajęcia rewalidacyjne
- Realizuje zadania terapeutyczne

Spróbujmy zacząć od wsparcia dyslektyków na zajęciach dla całej klasy

Jak uczyć dyslektyka?

– Kilka propozycji

- Zaciekawiaj
- Motywuj
- Uspołeczniaj
- Wizualizuj
- Rozruszaj

Proste zalecania... ...dla całej edukacji.

Zaciekawiaj!

- Współczesny dorobek neurodydaktyki – dynamika procesu, utrzymywanie zaciekawienia
- Ale też dydaktyczne tradycje np. metoda „położnicza” przypisywana Sokratesowi – nauczyciel tylko prowadzi ucznia do rozwiązania, odkrycia

Zaciekawienie to najsilniejsza motywacja, bo pochodzi z wewnętrznej, naturalnej potrzeby!

Motywuj!

- Trudności napotymane przez dyslektyków są skrajnie demotywujące
- Reakcją jest często szukanie winnych (szkoła, rodzice), deprecjonowanie szkoły i szukanie innych wartości
- Znalezienie silnych stron dyslektyka i ich eksponowanie przed klasą zasadniczo zmienia sytuację
- Nie do pogardzenia są metody grywalizacji, ale muszą być tak pomyślane by eksponować sukcesy, a nie porażki

Uspółeczniaj!

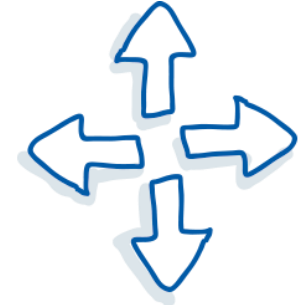
- Dyslektyk często staje się outsiderem
- Niezdiagnozowany bywa wyśmiewany jako mało pojętny
- Zdiagnozowany bywa wyśmiewany ze względu na samo przypisanie
- Zespołowe działanie i rozwiązywanie problemów pokazuje dzieciom różnorodność umiejętności

Wizualizuj!

- Stosuj wizualizację jako ilustrację lekcji
- Stosuj wizualizację jako metodę pracy
- Naucz i pozwól uczniom notować wizualnie

Uwaga! Nie chodzi tu o konkurs piękności
– dyslektycy zwykle słabo rysują

Rozruszaj!

- Dyslektycy mają problemy z koordynacją wzrokowo-słuchowo-ruchową
- Ale też polisensoryczność dyslektyków wymaga fizycznego ruchu
- Poznawanie przez dotyk (np. wodzenie palcem) okazuje się niezwykle skuteczne i wcale nie dotyczy to tylko przedszkolaków
- Czy da się otworzyć przestrzeń sali lekcyjnej?

Proste sztuczki
albo

po pierwsze nie szkodzić

- Są też drobne i proste rozwiązania, które pomagają dyslektykom (a może wszystkim uczniom?)

Zobaczmy trzy podejścia do testu z historii Polski

Złośliwa sztuczka

Zaznacz i opisz daty pasujące do ważnych wydarzeń z historii Polski:

699, 1000, 1001, 966, 1140, 1052, 0001, 1596, 1025, 1569, 1138, 1320, 1410, 1385, 1370, 1730, 1230

Celowe mieszanie kolejności cyfr w datach nie wnosi nic do wiedzy historycznej za to znakomicie utrudnia zadanie osobom o pamięci wzrokowej i praktycznie uniemożliwia poprawne wykonanie dyslektykom

Niepotrzebna sztuczka

Przypisz i nazwij wydarzenia pasujące do ważnych dat z historii Polski:

1000, 1025, 1569, 1138, 966, 1320, 1410, 1385, 1370

Przemieszczenie dat nie rozwija umiejętności historycznych, raczej premiuje pamięciowe kojarzenie dat bez rozumienia sekwencji zdarzeń

Zbawienna prostota

Przypisz do dat i nazwij wydarzenia pasujące do ważnych dat z historii Polski:

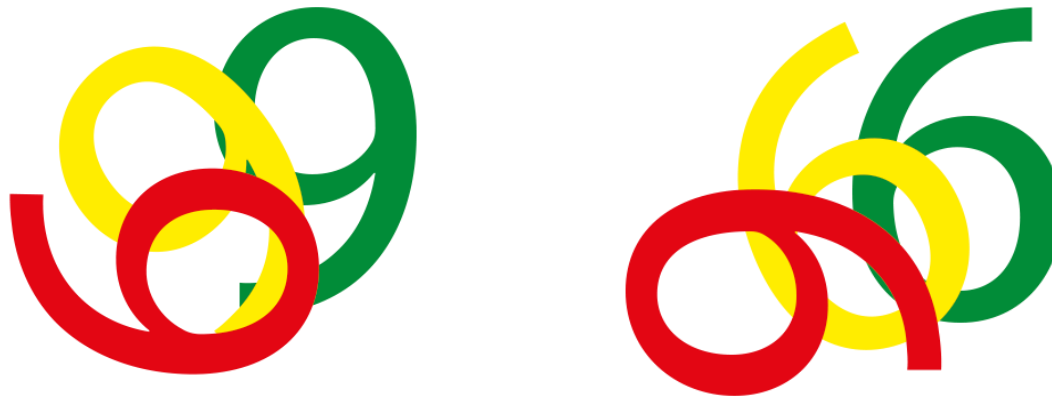
- 966
- 1000
- 1025
- 1138
- 1320
- 1370
- 1385
- 1410
- 1569

Czytelne ustawienie dat w kolejności premiuje rozumienie historii i znakomicie ułatwia wykonanie zadania przez dyslektyków

Poczujmy się jak dyslektyk

Która z tych dat jest uznawana za datę chrztu Polski?

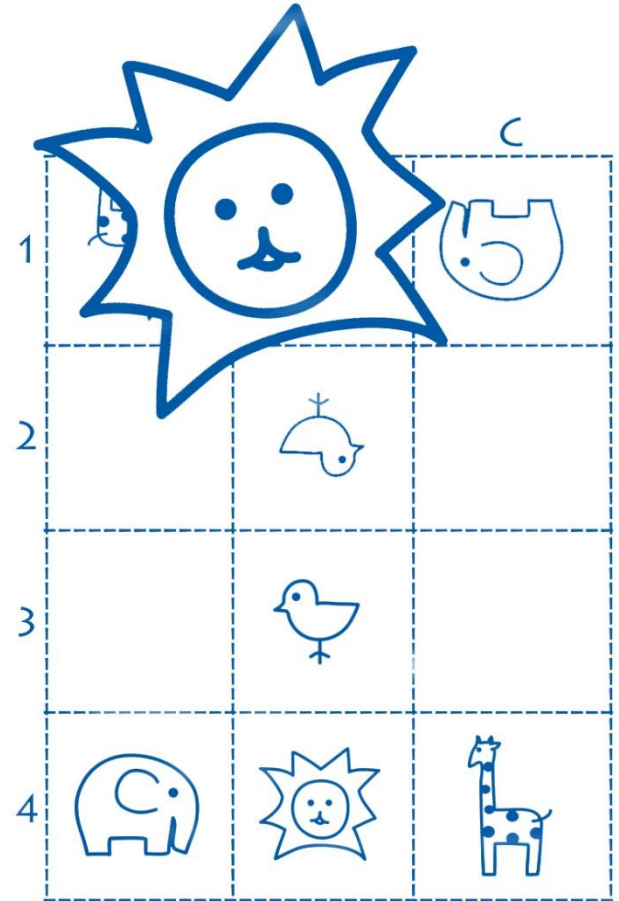

Można się domyślić, ale ostatecznie to sprawa przyjętej konwencji zapisu.

Studium przypadku – dyslektycy „Łapią lwa”

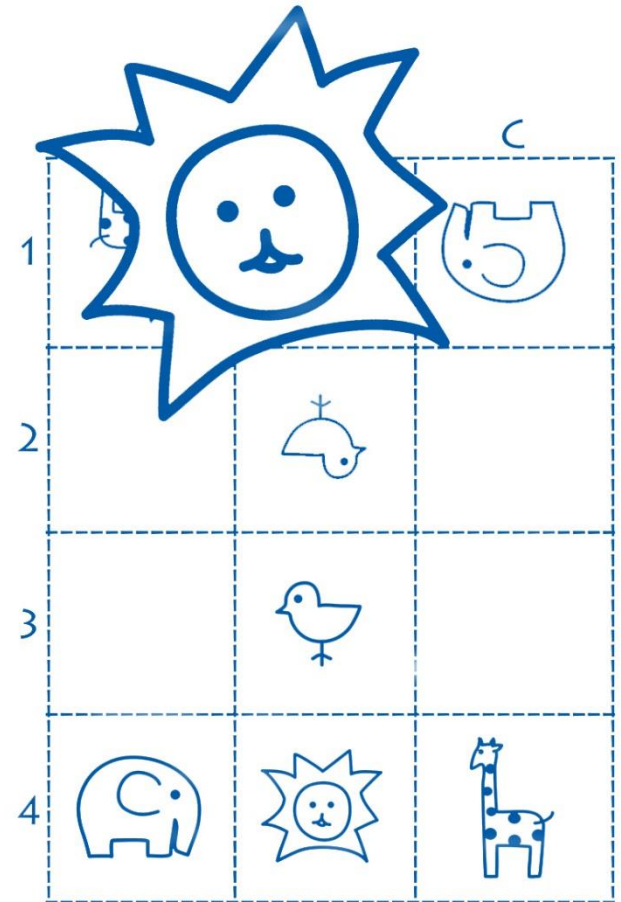
Czym jest gra „Złapmy lwa”?

- Japońska gra para-szachowa dla dzieci w wieku od 5 lat
- Łączy niezwykłą prostotę zasad z ładunkiem szachowego myślenia strategicznego
- Wizualna forma gry sprawia, że jest prawie „samo-tłumacząca się”
- Dopracowana metodyka wprowadzania gry realizuje większość omawianych wcześniej postulatów

Jak wprowadzamy „Lwa” do szkoły?

- Uczymy zasad w ruchu, przemieszczając poduszki na planszy, chodząc po niej
- Dzieci same się domyślają rozwiązań, nauczyciel tylko naprowadza
- Ćwiczymy i gramy w parach lub grupach, dzieci uczą się wzajemnie
- Turnieje i certyfikaty motywują dzieci
- Dobrze zaplanowano reakcje na problemy i porażki
- Dodajemy w grze ćwiczenia orientacji w przestrzeni i pamięci wzrokowej
- Stosujemy multimedia, ale nie w trybie jednoosobowym tylko zbiorowym

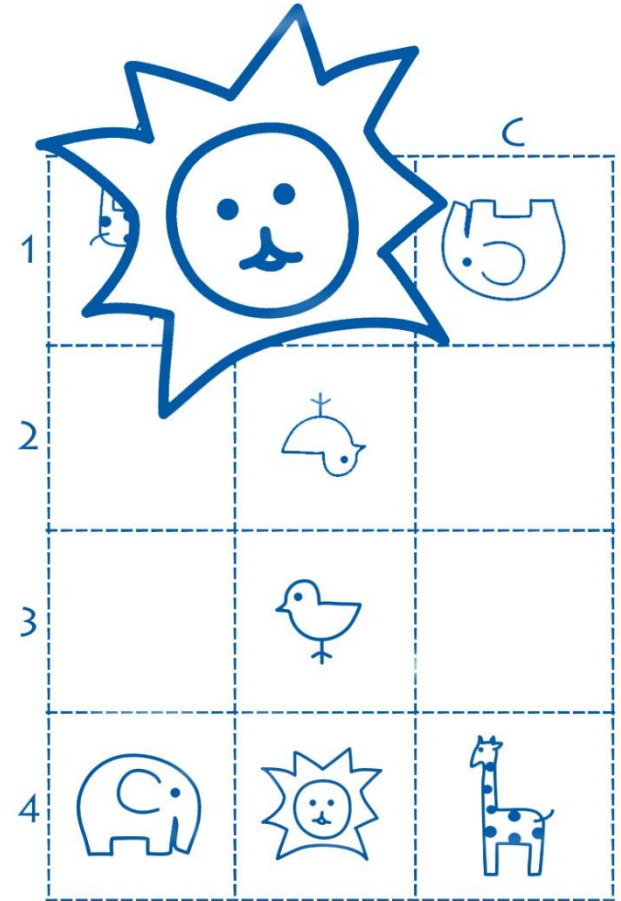
Jakie umiejętności rozwijają szachy?

Umiejętności szachowe:

- myślenie logiczne
- myślenie strategiczne
- pamięć i orientacja przestrzenna
- umiejętność analizy i rozwiązywania problemów

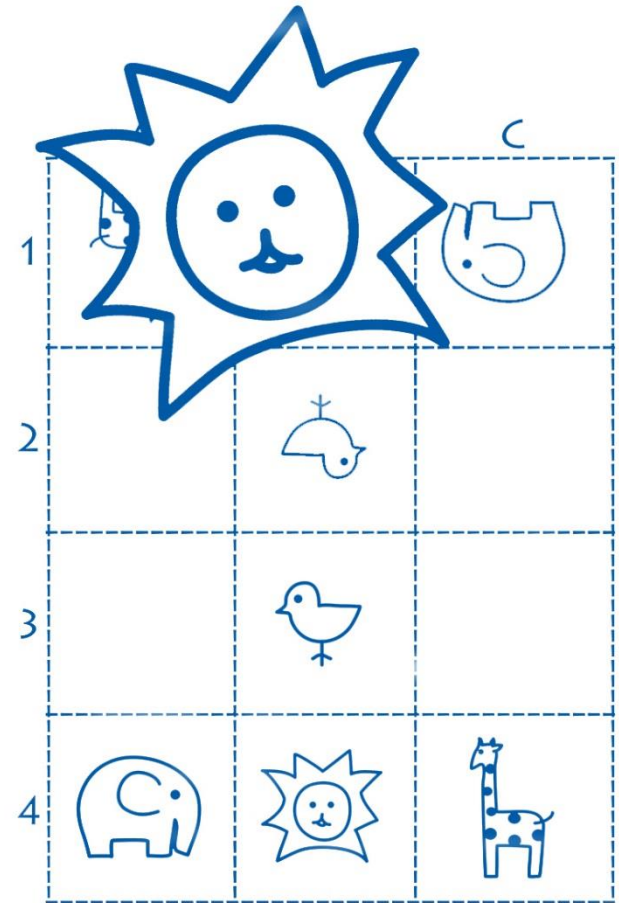
Cechy takie jak:

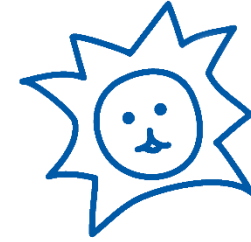
- intuicja, koncentracja
- umiejętność doskonalenie się

Ciekawy przypadek

- Jedne z pierwszych zajęć szkolnych z grą „Złapmy lwa” przeprowadziliśmy 3 lata temu w szkole podstawowej na wrocławskim Biskupinie
- Zwycięzcy turnieju (a także jej rodzeństwo) została zawodniczką japońskich szachów
- Skrajnie wycofany i nie radzący sobie z edukacją chłopiec zajął drugie miejsce i po raz pierwszy uaktywnił się w klasie
- Dzieci powiedziały, że „Lew” jest fajniejszy niż kendo (japońska szermierka w samurajskich zbrojach, którą również prezentowaliśmy)

Dlaczego „Łapiemy Lwa”?

- „Lew” nie jest panaceum na wszelkie problemy najmłodszych dyslektyków
- Jest za to doskonałym przykładem skutecznej metody edukacyjnej (w tym wypadku obejmującej umiejętności szachowe), która realizuje jednocześnie postulaty wspierania dyslektyków
- Dzięki temu, prowadząc zajęcia dla całej klasy, prowadzimy je też skutecznie dla samych dyslektyków, a dostosowanie i indywidualizacja stają się integralną częścią metody

Dziękujemy i zapraszamy na stoisko
Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych

Maciej Krzywda-Pogorzelski | redakcja@eisystem.pl

Biuro Obsługi Klienta | bok@eisystem.pl

www.eisystem.pl | www.zlapmylwa.pl